

W wieku 97 lat odszedł prof. Andrzej Póltawski – wybitny polski filozof, etyk i antropolog

Dziś, 29 października w Krakowie zmarł prof. Andrzej Póltawski: jeden z największych polskich filozofów XX w., antropolog, przedstawiciel etyki personalistycznej i znawca fenomenologii. Uczeń Romana Ingardena, przyjaciel i współpracownik św. Jana Pawła II, uczestnik Powstania Warszawskiego i mąż Wandy Póltawskiej.

Andrzej Póltawski urodził się 22 lutego 1923 r. w Warszawie, w rodzinie polskiego grafika i typografa Adama Póltawskiego i Stefanii Póltawskiej (z domu Cichockiej). W Warszawie ukończył III Miejskie Gimnazjum i Liceum Męskie, by po wybuchu II Wojny Światowej zaangażował się w działalność konspiracyjną. Jako żołnierz Armii Krajowej pod pseudonimem „Majski” brał udział w Powstaniu Warszawskim w oddziałach II Obwodu „Żywiciela” (Żoliborz) Warszawskiego Okręgu Armii Krajowej – w zgrupowaniu „Żaglowiec”. Po pacyfikacji powstania trafił do Stalagu Altengrabow koło Magdeburga. W czasie wojny osiągnął stopień podchorążego.

Po zakończeniu konfliktu i powrocie do kraju ukończył filozofię na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie. W 1956 r., po kilkuletnim okresie przerwy w pracy naukowej, powrócił na UJ, gdzie zajmował się m.in. studiowaniem średniowiecznych rękopisów Biblioteki Jagiellońskiej. Wtedy właśnie poznał i zaprzyjaźnił się z Karolem Wojtyłą. W kolejnych latach pracował u prof. Romana Ingardena, najwybitniejszego polskiego przedstawiciela fenomenologii, przy Katedrze Filozofii UJ, gdzie

pełnił stanowisko starszego asystenta. W 1964 uzyskał stopień doktora na podstawie rozprawy *Rzeczy i dane zmysłowe. Świat i spostrzeżenie u G.E. Moore'a*, która poruszała problematykę relacji spostrzeżenia i istnienia świata zewnętrznego. Po doktoryzacji pełnił funkcję adiunkta Wszechnicy Jagiellońskiej.

Kilka miesięcy przed śmiercią prof. Andrzeja Półtawskiego mieliśmy zaszczyt gościć go na debacie „Roman Ingarden. W poszukiwaniu straconej rzeczywistości”

Gdy jego praca naukowo-dydaktyczna na Uniwersytecie Jagiellońskim okazała się niemożliwa, przez ponad 20 lat dojeżdżał z Krakowa na Akademię Teologii Katolickiej do

Warszawy, gdzie od 1970 r. był kierownikiem Studium Teorii Poznania. W roku 1973 uzyskał habilitację na Uniwersytecie Jagiellońskim na podstawie pracy *Świat, spostrzeżenie, świadomość. Fenomenologiczna koncepcja świadomości*, która stanowiła obszerny komentarz filozoficzny do *Badań Logicznych* ojca fenomenologii – Edmunda Husserla – ukazujący genezę transcendentnego idealizmu niemieckiego filozofa.

W 1980 r. został docentem i dwa lata później objął obowiązki kierownika Katedry Teorii Poznania Akademii Teologii Katolickiej. Tytuł profesora nadzwyczajnego uzyskał w 1985 r., a profesurę zwyczajną władze państwowe nadały mu niedługo przed jego przejściem na emeryturę w 1993 r. Wówczas zakończył trwającą dekadę pracę jako wykładowca teorii poznania na Studium Polskiej Prowincji Zakonu Dominikanów w Krakowie. Jako profesor

wizytujący wykładał w International Academy of Philosophy: Irving, Texas (1982) i Liechtenstein (1989); Franciscan University of Steubenville, Ohio (1991); MEDO Institute w Rolduc, Holandia (1993).

Przez całe życie pozostawał aktywny w społeczności akademickiej. Był członkiem w Polskiego Towarzystwa Filozoficznego, Deutsche Gesellschaft für Phänomenologische Forschung, Sekcji Filozoficznej Oddziału Krakowskiego PAN, Komitetu Nauk Filozoficznych PAN, oraz Papieskiej Rady Rodziny. Prof. Andrzej Półtawski należy do grona najwybitniejszych polskich filozofów XX w. W swoim dorobku ma m.in. redakcję *opus magnum* Karola Wojtyły „Osoba i czyn” oraz autorstwo ponad setki prac naukowych poruszających problematykę chrześcijańskiej etyki, ontologicznych podstaw poznania, teorii świadomości, sporu idealizmu z realizmem, oraz – przede wszystkim – realistycznej filozofii człowieka.

24 czerwca 2020 r., na kilka miesięcy przed śmiercią filozofa, mieliśmy zaszczyt gościć go na debacie „Roman Ingarden. W poszukiwaniu straconej rzeczywistości”. Zobacz nagranie z debaty.

Wieczny odpoczynek racz mu dać Panie...

*

Źródło zdjęcia: <http://wp.pl.aleteia.org/>